A környezeti hatásvizsgálat (KHV)

A KHV azon köz- és magánprojektek környezeti hatásainak vizsgálata, amelyek várhatóan jelentős hatást gyakorolnak a környezetre.

Ön tudta, hogy az EU környezetvédelmi jogszabályi szerint a nagyobb építési vagy fejlesztési projekteket először a környezetre gyakorolt hatásuk szempontjából kell vizsgálni?

Ezt a vizsgálatot a projekt megkezdése előtt kell elvégezni és az értékelés célja, hogy a projekt környezeti hatásait átfogó módon feltárják és ezzel megelőzzék a várható környezeti károkat, mérsékeljék a káros környezeti hatásokat.

Hol találhatók az irányadó szabályok?

A 2014/52/EU irányelvvel módosított, egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv itt érhető el:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011L0092-20140515

Minden uniós ország köteles az irányelvet saját nemzeti jogszabályaiba átültetni, amelyek tagállami szinten, részletesen szabályozzák a KHV-eljárást. Magyarországon az irányadó rendelkezéseket a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet tartalmazza, amely itt érhető el: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/NIM/?uri= celex:32014L0052

Milyen projektek esetében kötelező KHV-t lefolytatni?

- a nyersolaj-finomítók
- a hőerőművek
- az atomerőművek
- kohók és kohászati létesítmények
- távolsági vasútvonalak, 2100 méternél hosszabb kifutópályával rendelkező repülőterek
- autópályák és gyorsforgalmi utak
- integrált vegyipari létesítmények
- hulladékégető létesítmények
- kőbányák és külszíni bányászati tevékenységek (részletesen lásd a KHV irányelv I. és II. mellékletét)

Egyéb projektek esetében, amelyeknél nem kötelező KHV eljárást lefolytatni (beleértve a város- vagy iparfejlesztési projekteket, az útfejlesztéseket, valamint a csatornázási és árvízvédelmi munkálatokat stb.) az egyes tagállamok döntenek arról, hogy eseti alapon vagy konkrét kritériumok (például a projekt helye, mérete vagy típusa) meghatározásával, az ún. előzetes vizsgálati eljárás során értékelik, hogy szükség van-e KHV-ra. Ennek szabályait és a vonatkozó kritériumokat Magyarországon szintént a már említett 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet, annak 3. melléklete tartalmazza

Mit kell vizsgálni a KHV során?

A környezeti hatásvizsgálat keretében minden egyes esetre vonatkozóan azonosítani és értékelni kell a jelentős mértékű közvetlen és közvetett hatásokat a következő tényezőkre:

- a lakosságra és az emberi egészségre;
- a biológiai sokféleségre;
- a földterületre,
- a talajra,
- a vizekre,
- a levegőre;
- az éghajlatra;
- az anyagi javakra, a kulturális örökségre és a tájra;
- s az ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra.

Az értékelés magában foglalja a projekt nagyobb balesetek és/vagy katasztrófák kockázatának való kitettségéből eredő várható hatások vizsgálatát is!

Az érintett nyilvánosság bevonása a KHV-eljárás kulcsfontosságú eleme. Szigorú szabályok vonatkoznak arra, hogy a nyilvánosságot hogyan kell tájékoztatni a projektről és a KHV-eljárásról (pl. elektronikus úton, a helyben szokásos módon, hirdetmények útján), és hogy az érintettek milyen módon vehetnek részt a döntéshozatali folyamatban. A nyilvánosságot tájékoztatni kell a döntésről, és az érintetteknek joguk van a döntést bíróság előtt megtámadni.

Melyek a KHV-eljárás szakaszai?

- Előzetes vizsgálat: ha a projekt azon tevékenységek körébe tartozik, amelyeknél a hatóság dönt arról, hogy szükséges-e KHV (azaz a 314/2005 Kormányrendelet 3. mellékletében megtalálható)
- Előzetes konzultáció: amennyiben szükség van KHV eljárásra, az előzetes konzultáció célja, hogy rögzítse a KHV legfőbb tartalmi pontjait,
- Hatásvizsgálat és a káros hatások csökkentése: a KHV dokumentáció elkészítése és benyújtása a hatóság részére
- Konzultáció az illetékes hatóságokkal és az érintett nyilvánossággal,
- Határozathozatal/környezethasználati engedély: a KHV-eljárás a környezethasználati engedély kiadásával zárul
- Tájékoztatás a határozatról: a hatóság a döntéséről tájékoztatja a nyilvánosságot és az érintettek jogosultak azt bíróság előtt megtámadni

Kinek van joga részt venni a KHV-eljárásban?

Az érintett nyilvánosság tagjai részvételi joggal rendelkeznek a KHV-eljárásban!

A környezetvédelmi tevékenységet ellátó civil szervezetek érdekeltnek, az érintett nyilvánosság tagjainak tekintendők. Magyarországon a környezetvédelmi egyesületeket a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön megilleti az ügyféli jogállás.

Ki kicsoda az irányelv szerint?

Kérelmező/környezethasználó: a projektre a hatóságtól engedélyt kérő természetes vagy jogi személy, szervezet.
Illetékes hatóságok: az a hatóság vagy azok a hatóságok, amelyek jogosultak a KHV-irányelvből és a nemzeti jogszabályokból eredő feladatok ellátására. Magyarországon a környezetvédelmi hatóság adhat környezetvédelmi engedélyt a KHV eljárás alapján, s ezen eljárásban további hatóságok is részt vesznek a felmerülő szakkérdések tekintetében.
Nyilvánosság: természetes és jogi személyek, valamint - a nemzeti jogszabályokkal összhangban - azok szervezetei, csoportjai.
Érintett nyilvánosság: a környezeti döntéshozatali eljárások által érintett vagy valószínűleg érintett, illetve a környezeti döntéshozatali eljárásokban érdekelt nyilvánosság. A magyar jog szerint az érintett nyilvánosság magában foglalja azokat a természetes személy, jogi személyeket, amelyekre a döntés kihat, vagy kihathat, vagy aki döntésben egyébként érdekelt.

Mikor lehet részt venni a KHV-eljárásban?

A nyilvánosság részvételére a KHV-eljárás minden szakaszában sor kerülhet, ahol a nyilvánosság észrevételeket tehet a projektről nyújtott információkkal kapcsolatban.

A konkrét eljárási határidőket a nemzeti jogszabályok rögzítik.

Miért fontos a nyilvánosság részvétele a KHV-eljárásban?

1. Az összes érdekelt fél tájékoztatása az adott projektről
2. A nyilvánosságtól érkező adatok és információk gyűjtése
3. Jobb minőségű projektek kidolgozása, alternatívák figyelembevétele
4. Partnerség kialakítása a döntéshozók és a nyilvánosság között
5. A projekt hatékonyabb nyomon követése

A KHV-eljárásról az alábbi weboldalon találhatók további információk az Európai Bizottság KHV honlapján:
https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en

a legfontosabb, KHV-ra vonatkozó magyar jogszabályok az alábbi linkeken érhetők el:
https://njt.hu/jogszabaly/2005-314-20-22
https://njt.hu/jogszabaly/1995-53-00-00.88#SZ97@BE3

JUSTICE AND ENVIRONMENT.ORG

European Network of Environmental Law Organizations

Justice and Environment

Az Association Justice and Environment európai környezetvédelmi szervezetek hálózata.

Udolni 33, Csehország

+36 1 322 8462

info@justiceandenvironment.org

justiceandenvironment.org